

Strategija. Efektyvumas. Vertė

2014–2020 m. ES struktūrinė parama

Danguolė Saldžiūnienė

2013 m. gruodžio 16 d.

Vilnius

2014-2020 m. ES struktūrinė parama

5 struktūriniai ir investiciniai fondai:

- Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)
- Europos socialinis fondas (ESF)
- Sanglaudos fondas (SaF)
- Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP)
- Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF)

2014-2020 m. veiksmų
programa

Lietuvos kaimo plėtros
programa 2014-2020 m.

ES 2020 – 11 tematinių tikslų

4 reglamentai – 1 bendrasis ir 3 fondų reglamentai (ERPF, ESF, SaF), vad. struktūriniais

ES 2020 tematiniai tikslai

1. Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas
2. Informacinių ir ryšių technologijų prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas
3. Smulkių ir vidutinių įmonių, žemės ūkio sektoriaus (EŽŪFKP) bei žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus (EJRŽF) konkurencingumo didinimas
4. Perėjimo prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas
5. Prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas
6. Aplinkosauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas
7. Tvaraus transporto skatinimas ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas
8. Užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas
9. Socialinės įtraukties skatinimas ir kova su skurdu
10. Investicijos į švietimą, gebėjimus ir mokymąsi visą gyvenimą
11. Institucinių pajėgumų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas

ES struktūrinė parama žemės ūkiui ir kaimo plėtrai

Parama žemės ūkiui ir kaimo plėtrai

2014-2020 m. ES struktūrinės paramos programiniai dokumentai

ES 2020 – 11 tematinių tikslų

Partnerystės sutartis (PS)

esama padėtis, intervencijos, lygiagretus (VP papildantis) programinis dokumentas

Veiksmų programa (VP) – pagrindinis programinis dokumentas

- tik viena VP, 3 fondai (ERPF, ESF ir SaF) – skirtingai nuo 4 VP 2007-2013 m., koordinuoja FM
- VP netiesioginė sąsaja su ES 2020 (VP prioritetas ≠ tematinis tikslas),
- 10 VP prioritetų (+2 VP prioritetai techninei paramai), 35 investiciniai prioritetai (IP), konkretūs uždaviniai, veiklos,
- nebaigtinis remiamų veiklų sąrašas,
- bendro pobūdžio, ribotas aprašymas (pvz., iki 2000 ženklų), detaliau – tvarkos aprašuose,

Ex-ante sąlygos:

ex-ante sąlygų įvykdymo būklė – iki VP patvirtinimo ir kasmet pradėjus vykdyti VP, neįvykdžius ex-ante sąlygų negalimos investicijos pagal atitinkamą IP, pvz., sumani specializacija, programa, strategija

Tematiniai tikslai ir investiciniai prioritetai (ES) 1-4 TT

Tematinis tikslas	Investicinis prioritetas
<p>1. Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas</p>	<p>1. Mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) infrastruktūros tobulinimas, MTI gebėjimų tobulinti kompetenciją lavinimas ir kompetencijos centrų, ypač Europos svarbos, skatinimas</p> <p>2. Įmonių investicijų į inovacijas ir mokslinius tyrimus skatinimas ir ryšių bei sąveikos tarp įmonių, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros centrų ir aukštojo mokslo plėtojimas, visų pirma, produktų ir paslaugų plėtros, technologijų perdavimo, socialinių inovacijų ir viešosioms paslaugoms teikti skirtų inovacijų, paklausos generavimo, tinklų kūrimo, grupių ir atvirų inovacijų skatinimas naudojantis pažangiąja specializacija</p>
<p>2. Informacinių ir ryšių technologijų prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas</p>	<p>1. Plačiajuosčio ryšio diegimo plėtra ir sparčiųjų tinklų plėtojimas ir naujų technologijų ir skaitmeninės ekonomikos tinklų pasirinkimo rėmimas</p> <p>2. IRT produktų ir paslaugų, elektroninės prekybos tobulinimas ir IRT paklausos didinimas</p> <p>3. Taikomųjų IRT e. valdžios, e. mokymosi, e. įtraukties, e.kultūros ir e. sveikatos programų tobulinimas</p>
<p>3. Smulkių ir vidutinių įmonių, žemės ūkio sektoriaus (EŽŪFKP) bei žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus (EJRŽF) konkurencingumo didinimas</p>	<p>1. Verslumo, ypač sudarant palankesnes sąlygas pritaikyti naujas idėjas ekonominei veiklai, ir naujų įmonių steigimo skatinimas, įskaitant verslo inkubatorius</p> <p>2. Naujų MVĮ verslo, ypač internacionalizavimo, modelių kūrimas ir įgyvendinimas</p> <p>3. MVĮ pajėgumo įsitraukti į ekonomikos augimo ir inovacijų procesus rėmimas</p>
<p>4. Perėjimo prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas</p>	<p>1. Atsinaujančiųjų energijos išteklių gamybos ir skirstymo skatinimas</p> <p>2. Energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos naudojimo įmonėse skatinimas</p> <p>3. Energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos naudojimo viešosiose infrastruktūrose, įskaitant viešuosiuose pastatuose ir gyvenamųjų namų sektoriuje rėmimas</p> <p>4. Pažangiųjų žemos ir vidutinės įtampos paskirstymo sistemų kūrimas ir diegimas</p>

VP struktūra

Tematiniai tikslai ir investiciniai prioritetai (ES) 5-7 TT

Tematinis tikslas	Investicinis prioritetas
5. Prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas	1. Prisitaikymo prie klimato kaitos investicijų skatinimas
6. Aplinkosauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas	1. Investicijos į atliekų sektorių siekiant įvykdyti Sąjungos aplinkos <i>acquis</i> reikalavimus
	2. Investicijos į vandens sektorių siekiant įvykdyti Sąjungos aplinkos <i>acquis</i> reikalavimus
	3. Kultūrinio ir gamtinio paveldo apsauga, propagavimas ir vystymas
	4. Biologinės įvairovės, dirvožemio apsaugos bei atkūrimo ir ekosistemų funkcijų skatinimas, įskaitant „Natura 2000“ ir ekologiškas infrastruktūras
7. Tvaraus transporto skatinimas ir kliūčių pagrindinėse infrastruktūros dalyse šalinimas	1. Daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T)
	2. Regionų judumo didinimas prie TEN-T infrastruktūros prijungiant antrinius ir tretinius transporto mazgus
	3. Aplinką tausojančių ir anglies dioksido kiekio mažinimu grindžiamų transporto, įskaitant upių ir jūros transportą, uostų ir įvairiarūšių jungčių, sistemų plėtojimas
	4. Pažangus dujų ir elektros paskirstymo, saugojimo ir perdavimo sistemų plėtojimas

Tematiniai tikslai ir investiciniai prioritetai (ES) 8-10 TT

Tematinis tikslas	Investicinis prioritetas
8. Užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas	1. Užimtumui palankaus ekonomikos augimo rėmimas kuriant vidinį potencialą, kaip teritorinės strategijos konkrečioms vietovėms dalį, įskaitant nuosmukį patiriančių pramoninių regionų pertvarkymą ir specifinių gamtos ir kultūros išteklių prieinamumo bei naudojimąsi jais gerinimas
	2. Investicijos į valstybės įdarbinimo tarnybų infrastruktūrą
	3. Ieškantiems darbo ir neaktyviems asmenims galimybės gauti darbą suteikimas, pasitelkiant vietos užimtumo iniciatyvas ir remiant darbo jėgos judumą
	4. Jaunuolių, visų pirma nedarbingų ir nesimokančių, ilgalaikė integracija į darbo rinką
9. Socialinės įtraukties skatinimas ir kova su skurdu	1. Investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, nelygybės mažinimas sveikatos atžvilgiu ir perėjimas nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų
	2. Parama fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų ir kaimų bendruomenių bei vietovių atnaujinimui
	3. Aktyvios įtraukties užtikrinimas, visų pirma siekiant pagerinti galimybes įsidarbinti
	4. Galimybių gauti įperkamas, tvarias ir aukštos kokybės paslaugas didinimas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas
	5. Socialinės ekonomikos ir socialinių įmonių skatinimas
	6. Bendruomenės inicijuojamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas
10. Investicijos į švietimą, gebėjimus ir mokymąsi visą gyvenimą	1. Švietimo ir mokymo infrastruktūros tobulinimas
	2. Mokyklos nebaigiančių asmenų skaičiaus prevencija ir mažinimas ir lygių galimybių gauti geros kokybės ikimokyklinį, pradinį, pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą
	3. Aukštojo ar lygiaverčio lygmens mokslo kokybės, veiksmingumo ir atvirumo gerinimas, kad būtų pritraukta daugiau studentų ir didėtų pažangumas.
	4. Galimybių mokytis visą gyvenimą didinimas, darbo jėgos įgūdžių ugdymas ir kvalifikacijos kėlimas bei švietimo ir mokymo sistemų pritaikymas darbo rinkai

Tematiniai tikslai ir investiciniai prioritetai (ES) 11 TT

Tematinis tikslas	Investicinis prioritetas
11. Institucinių pajėgumų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas	1. Investuoti į institucinius gebėjimus ir veiksmingesnį viešąjį administravimą bei viešąsias paslaugas siekiant reformų, geresnio reglamentavimo ir gero valdymo

VP prioritetai

1. Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas
2. Informacinės visuomenės skatinimas
3. Smulgiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas
4. Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių gamybos ir naudojimo skatinimas
5. Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos
6. Tvaraus transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros skatinimas
7. Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas
8. Socialinės įtraukties didinimas ir parama kovai su skurdu
9. Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas
10. Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas

2 papildomi VP prioritetai techninei paramai (neturi TT ir IP):

1. Techninė parama veiksmų programos administravimui
2. Techninė parama informavimui apie veiksmų programą ir veiksmų programos vertinimui

Pavyzdys Nr. 1: pagal 2013-09-05 VP redakciją

Prioritetas	Investicinis prioritetas	Konkretūs uždaviniai
1. Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas	1.1. Mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) infrastruktūros tobulinimas, MTI gebėjimų tobulinti kompetenciją lavinimas ir kompetencijos centrų, ypač Europos svarbos, skatinimas.	1.1.1. Plėtoti mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų infrastruktūrą ir gebėjimus.
	1.2. Įmonių investicijų į inovacijas ir mokslinius tyrimus skatinimas ir ryšių bei sąveikos tarp įmonių, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros centrų ir aukštojo mokslo plėtojimas, visų pirma, produktų ir paslaugų plėtros, technologijų perdavimo, socialinių inovacijų ir viešosioms paslaugoms teikti skirtų inovacijų, paklausos generavimo, tinklų kūrimo, grupių ir atvirų inovacijų skatinimas naudojantis pažangiąja specializacija.	1.2.1. Skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą, tarptautinių vertės kūrimo tinklų plėtrą, siekiant perduoti žinias, technologijas ir netechnologinius sprendimus bei komercializuoti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatus. 1.2.2. Skatinti tiesiogines užsienio investicijas, mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą bei inovacijų paklausą, siekiant didinti privataus sektoriaus investicijas.

Pavyzdys Nr. 2: pagal 2013-09-05 VP redakciją

Prioritetas	Investicinis prioritetas	Konkretūs uždaviniai
3. Smulgiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas	3.1. Verslumo, ypač sudarant palankesnes sąlygas pritaikyti naujas idėjas ekonominei veiklai, ir naujų įmonių steigimo skatinimas, įskaitant verslo inkubatorius.	3.1.1. Kurti palankias sąlygas verslumui ir naujiems SVV subjektams steigtis
	3.2. Naujų MVĮ verslo, ypač internacionalizavimo, modelių kūrimas ir įgyvendinimas.	3.2.1. Diegti rinkodarines ir organizacines inovacijas bei skatinti verslo internalizavimą.
	3.3. MVĮ pajėgumo įsitraukti į ekonomikos augimo ir inovacijų procesus rėmimas.	3.3.1. Skatinti inovacijų ir darnaus vystymosi principų diegimą MVĮ, siekiant pateikti į rinką inovatyvius produktus ir paslaugas.

Pavyzdys Nr. 3: pagal 2013-09-05 VP redakciją

Prioritetas	Investicinis prioritetas	Konkretūs uždaviniai	Veiklos
9. Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas	9.3. Aukštojo ar lygiaverčio lygmens mokslo kokybės, veiksmingumo ir atvirumo gerinimas, kad būtų pritraukta daugiau studentų ir didėtų pažangumas	9.3.1. Plėtoti studijų atitiktį darbo rinkos ir visuomenės poreikiams ir didinti studijų prieinamumą	Studijų kokybės gerinimas, studentų ugdymas karjerai, prieigos prie tarptautinių, studijoms reikalingų duomenų bazių, registrų, studijų tarptautiškumo didinimas (studentų ir dėstytojų mobilumas jungtinės studijų programos, lituanistikos (baltistikos) centrų bendradarbiavimas), praktikos, studentams, dėstytojams profesionalumo didinimas, kviestiniai dėstytojams, studijų prieinamumo įvairiomis formomis didinimas, socialiai jautrių grupių pritraukimas į studijas.
		9.3.2. ...	
		9.3.3. ...	

2014-2020 m. ES struktūrinės paramos lėšos (ERPF, ESF, SaF)

VP prioritetas	Fondas	ES (85 proc.)	Viso
1. Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas	ERPF	685.549.177	806.528.443
2. Informacinės visuomenės skatinimas	ERPF	246.435.078	289.923.622
3. Smulgiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas	ERPF	536.826.535	631.560.629
4. Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių gamybos ir naudojimo skatinimas	ERPF	478.413.623	562.839.556
	SaF	410.675.429	483.147.563
5. Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos.	ERPF	206.181.524	242.566.499
	SaF	644.099.887	757.764.574
6. Tvaraus transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros skatinimas.	ERPF	446.746.065	525.583.606
	SaF	806.623.612	948.968.955
7. Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas	ERPF	374.217.254	440.255.593
	ESF	315.443.333	371.109.803
8. Socialinės įtrauktiems didinimas ir parama kovai su skurdu.	ERPF	345.892.379	406.932.211
	ESF	210.550.577	247.706.561
9. Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas	ERPF	222.012.369	261.191.022
	ESF	459.787.620	540.926.612
10. Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas	ESF	151.836.543	178.631.227
11. Techninė parama veiksmų programos administravimui	SaF	187.543.198	220.639.056
12. Techninė parama informavimui apie veiksmų programą ir veiksmų programos vertinimui	ESF	26.065.802	30.665.649
Iš viso be techninės paramos:		6.541.291.006	7.695.636.476
Iš viso:		6.754.900.006	7.946.941.181

VP parengimas

1. Reglamentų projektai (nepatvirtinti)
2. VP projektas (neformalios derybos su EK)
3. Sutarta:
 1. VP prioritetai ir IP
 2. Procentinis paskirstymas pagal VP prioritetus ir IP
4. Keičiasi (deramasi):
 1. Konkretūs uždaviniai, veiklos ir veiklų priskyrimas, rodikliai
 2. Konkretaus uždavinio įgyvendinimo schemos (priemonės), atrankos būdai
 3. Bendras lėšų paskirstymas Lietuvai, paskirstymas pagal VP prioritetus, IP (FM), pagal konkrečius uždavinius (ministerijos)
5. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, valdymo ir kontrolės sistema, kt. (projektai – paskelbti www.esparama.lt)
6. Projektų finansavimo sąlygos, projektų sąrašai ir kt. - bus rengiama nuo 2014 m.
7. Daugiau:

<http://www.esparama.lt/2014-2020-laikotarpis/diskusijos>

<http://www.esparama.lt/2014-2020-teises-aktai-ir-laikinosios-tvarkos>

Daugiau informacijos apie
ES paramą 2014-2020 m. laikotarpiu
galite gauti

UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“ konsultacijų
metu.

Tel. 85 252 62 25

El. Paštas ekt@ekt.lt

www.ekt.lt

Strategija. Efektyvumas. Vertė